

פרוטוקול מס' 14

מישיבת הוועדה לחינוך ותרבות שהתקיימה
ביום 8.45, י' בסבט תשי"ב (6.2.1952)
בשעה 8.45.

משתתפים:

ט. פרסיץ - היו"ר
ח. בוגר
א. הכרמלי
י. הן
ט. כפרי
ז. סמילנסקי
א. רזיאל-נאור
א. ריטלט

חסריים:

א. ס. גניחובסקי
ס. ארם
א. דויטס
ב. סינץ
ט. נורוק
ד. נצר
א. פרי

מזמנים:

פרופ' ריגר - המנהל הכללי של משרד המינוח והתרבות.
גב' סטנר - היועצת המטפסית של משרד החינוך והתרבות.
א. צידון - סגן מזכיר הכנסת.

סדר-היום:

א. סאילתות ותשובות.
ב. בעיית גיוס הסטודנטים לשרות המילואים.
ג. טובות.
ד. ביקור ילדים בקולנוע.

=====

היו"ר ס. פרסיץ:

פנתחת את הישיבה.
הייתי מכרחה לסנות על דעת עצמי את סדר היום של הישיבה. פרופ' דינבורג לא יוכל להסתתף היום בישיבת הוועדה מאחר שהמסמלה קבעה לפיכך את ישיבת הוועדה, מאחר שנצטברו עניינים שונים. בקשתי להזמין את ראש שרותי הסודיעין, את סר פרלמן להסמיע בפנינו את דבריו בהתאם להצעה לסדר-היום שהועלתה בכנסת ולאחר הודעתי שאנו מטפלים בבעיה זו. היא הועברה אלינו. אני מצטערת שהודעה זו לא הועברה פרופ' דינבורג בזמן והוא חטריח את עצמו לבוא אלינו. מאחר שהוא נמצא עטמו הייתי מבקשת אותו, אם הוא יכול להסיב על כמה סאילות, ולסמוע סאילות נוספות בטרם סנעבור לסדר היום סנקבע.

פרופ' ריגרי:

אסר לסאילתה סל חבר הכנסת דויטס בענין בית הספר בראש העין - קבלנו ידיעות מהמפקח הראשי לזרם אגודת ישראל, כי המצב לא הסתבה ביסודו, אם כי תוקן בטה שהוא. אנו נסלח למקום פקיד לסם בירור החוטר העונדתי בראש העין.

אסר לסאילתה סל חבר הכנסת רימלט בקטר לכית-הספר סבלוד - בהתאם לידיעות שבידי אין כל קובלנות סצד הפקוח הכללי. יסנה אפילו התחלה סל פעולות במקום.

היו"ר ס. פרסיץ:

נסבוע סעבר באסר נסעתי לבאר-סבע פגשתי בדרך את סר גליך, המפקח על אזור לוד. כאסר סאלתי אותו למצב העניינים במקום, הוא ענה לי סטרם התחילו לבנות. ביוון שהייתי במקום והייתי צריכה לדבר עם ראש העיר בקטר לגנים סלנו נכנסתי עם סר גליך לראש העיר. מאחר שנאס העיר לא היה דברתי עם סזכיר העיר סחתנצל ואסר שהוא איננו רואה כל התנגדות פרינציפיונית לכך. אך הדבר לא יצא לפועל - היה זה לפני 10 ימים בערך.

פרופ' ריגרי:

לי נאסר סיסנף התחלה סל פעולות בנין, כלומר איסור הקרקע ועבודות הכסרה.

א. רימנט:

יש בדבריו סל פרופ' ריגרי ססום הפתעה סל ססחה. אולם אני מבקט רסות לסוחח עם הפקוח הכללי במקום בקטר לכך.

החלק הסני סל סאילתה זו בה הבעתי את החסס הבלתי סבוטס סיסנו רצון להסרות את הענין עד אחרי גמר הריסום. אולם אני אצטייד בחומר הדרוש לקראת הישיבה הבאה.

פרופ' ריגרי:

חברת הכנסת כפרי סאלה בקטר להסתתפות מסרד החינוך, במוסד "בית חנקין" שהוא כידוע מכון איזורי לטבע. בתקציב לסנת 1951/52 סל 500 ל"י לסם ריהוט, היה זה כלול במסגרת ההקצבה למסדות תרבות ואמנות. הסנה לא ניתנה כל תמיכה למוסד זה. אולם מסרד החינוך הודיע למוסד, כי הוא מוכן להבטיח סך סל 500 ל"י לאחר שהוא יקבל הודעה מהמוסד שהוא נפתח לצבור. לפני סבועות אחדים קבלנו הודעה כזו ומנהל אנף התרבות עומד לצאת למקום. לאחר סנקבל ממנו דו"ח סהעניינים מתנהלים בסורה נוכל להקציב את ההקצבה סכבר הובסחה. אסר לסנה הבאה - הדבר תלוי בהיקף פעולותיו סל המוסד ובתקציב סיאסרו לסרד החינוך והתרבות.

טב/טז

פרופ' ריגר:

חברת הכנסת רזיאל-נאור סאלה בקשר לספרייה הנמצאת בסגדל. הסדר לספריות וספרנות דרס טמנהל המחלקה לתרבות בסגדל צד להוציא סיד את הספרייה מהסודרון של ספלגת פועלי ארץ-ישראל ולהעביר אותה לבית העירייה בבית העירייה אין מקום מתאים לכך, וסאלו אם טותר להעביר את הספרייה לבית ההסתדרות. על כך ענה טנהל הסודר לספריות וספרנות שהוא אינו מסכים לכך ותבע להעביר את הספרייה לבנין העירייה, עדיין לא נתקבלה תשובה אם הוראה זו נוצאה. טכל טקוט אנו נתנו הוראה שיש לבצע את ההעברה.

יושנת-ראש הוועדה הגישה קובלנה קסה על

טצב חריגות סכבת-הספר טסעה טכססני ססודר החינוך והתרבות טמצא חריהוט. אינני טוכן כרגע לענות על שאילתה זו, ולא אוכל לעלות זאת גם בטבוטת הקרובים. ישנת קליים אובייקטיביים לכך טצד הטסק והאפטטאות. גוטף לכך ישנן תלוונות קטות של חוסר דאגה וחוסר סיפול בריהוט בעיקר ביטובי עוליים. לא נוכל לפתור את הטאלה עד אשר נמצא אדם מתאים שיוכל לעסוד בראש סדור זה.

הינ"ר ט. פרטיץ:

הייתי רוצה לבקש שתינתן הוראה לטר סריד טלא להטשות את הדברים. אם הדברים ייאטרו בטפורט יהיה בטחון טהם יסודרו.

פרופ' ריגר:

טר סריד טניח על הסולחן חוסר רב לגבי הדברים טהוא עוטה, ואילו אחרים טניחים חוסר לגבי הדברים טהוא איננו עוטה. ענין זה טעון בדיקה יטודית.

הינ"ר ט. פרטיץ:

אולם לא יתכן טכבת-הספר ישנו ילדים על הרצפה ויהיה טיעון סיחטוב טלפני חודק הוא עטה כהנה וכהנה לגבי בית-הספר. אך עטה יש לעלות צעדים טידיים. בצורה כזו אנו טרגילים את הילד לזלזל כבית-הספר, כי זהו הטקוט היחיד בו הוא מתחיל את חינוכו.

טאחר טאין לחברי הוועדה שאילתות גוטפות ברצוני לעסוד על טני תזכירים שיקבלנו טאגודת הסטודנטים של האוניברסיטה העברית וטאגודת הסטודנטים בטכניון העברי כחיפה בקטר לגיוטם לטרות הטילואיים. ברצוני ספרופ' ריגר ישמע את הדברים ויטיב לנו, אם יש לו טה להטיב בקטר לכך. אנו עוררנו טאלה זו כטה וכטה פעטים לגבי הסורים והגזנות ועטה היא נתעוררה לגבי הסטודנטים.

א. דיטלט:

ברטת-גן ובטבינתה קרו טקרים טגיטו טורים ל-31 יום, ועטה אין אפטרות לטצוא להט מטלא טקוט. יש חטגיטיים יותר טטורה אחד כבית-ספר ואי-אפטטר לטלא את טקוטו בצורת חלוקת עבודה פניטית.

ב. בעית גיוט הסטודנטים לטרות הטלואיים:

הינ"ר טצ פרטיץ: כגניט הטצב גרוע טזה.

התזכיר של הסטודנטים של

האוניברסיטה בירוקלים אומר, כי לאחר גטיונות של הסדרים טקוטיים לדעתם יש צורך בהסדר חוקי כדי להבטיח אי-הפרעה בליטודים. הסטודנטים אינם רוצים להיות טסוחררים טסירות טילואיים - אם כי סטודנטים בארצות אחרות טסוחררים טסירות זה. אולם אין לעשות זאת באטצע טנת הליטודים. ישנן חודטי חופט רבים, ותוך כדי תקופה זו אפטטר לצאת לטירות הטילואיים. לדעתם יש לחוקק חוק הטחיב לקרוא את הסטודנטים לטירות הטילואיים כחופט בלבד, פרט לטקרים יוצאים מן הכלל טהטכמה לכך תינתן על ידי ועדה ציבורית הטורכנת טבאי-כוח ססודר הבטחון, האוניברסיטה והסטודרות

היו"ר ט. פרסיץ:

הסטודנטים.

אשר לעתודה האקדמאית - מבקשים אגודת הסטודנטים להרחיבה לגבי כל הסטודנטים ובמיוחד לעולים חדשים שהחלו ליטורדיהם בארץ, וכן לבחורות. ההחלטה שנתקבלה בוועדת הסטודנטים היא "ועידת הסמדרות הסטודנטים רואה חובה לעצמה לדון בבעיות החיול והגיוס לצה"ל מתוך שיקול צרכי הבטחון, הקליטה וההתיישבות המחייבים שהנוער יתגייס לנח"ל ולסאר שלוחות הצבא בטרם ילמד באוניברסיטה. צרכי הסדינה והבטחון נקבעים על ידי הגורמים המוסמכים לכך והם יכוונו ויקבעו את צורת פעולתה וארגונה של הפתודה האקדמאית. ברם הוועדה טוחה על קריאת סטודנטים לשירות רצוף למילואים כתקופת הלימודים. הוועדה טטילה על הוועד לבוא במגע עם כל המוסדות התאיטי תוך תיאום עם התאחדות הסטודנטים בישראל והאוניברסיטה ולדאוג להסדר כללי של הבעיה."

כן הם כוסיפים, כי כיון שהוקמה ועדה לקביעת טורי עדיפויות ליבוא ספרים מחוץ-לארץ הם דורשים שנציגט יסתף בוועדה זו. הם מבקשים לא לקבוע סער. להבאת ספרים מחוץ לארץ סיביא את ציבור הסטודנטים למצב של רעבים ללחם חוקה. כן נמצאת בקטתם לגייר במסרד האוצר, היא אוטרה כבר על ידי מסרד מסחר ותעשייה, אך מסרד האוצר טרם קיבלו תשובה וכל המסטר הנוכחי נתון בטכנה.

אגודת הסטודנטים בטכניון העברי בחיפה כותבים בתזכירם טרוב רובט של הסטודנטים הם מסוחררי צבא הגנה לישראל והשתתפו במלחמת השחרור, פרט ל-200 סטודנטים, אנלי העתודה האקדמאית ועולים חדשים, רובם הגדול אל הסטודנטים פסרטים ביחידות המילואים במרחבי הצפון. זמן יציאתן לאימונים יל היחידות הסונות אינו חל בנותו טועד וסטודנטים רבים נאלצים להפסיק את ליטורדיהם - דבר הטכטילם גם בבחינות הטער בסוף השנה.

אנלי העתודה האקדמאית חייבים להקדיט את חופטותיהם לאימונים נוסף על שלוטה יסי אימונים כל שלוטה חודלים. יוצא טיפוא שאנלי העתודה לופדים ארבע שנים רצופות ללא חופטה - דבו הטערער את שיוני טסקלם. כן נמנעת טהם האפשרות לעבוד ולהשתכר בחדטי הקיץ והם נדרטים להתאכצות יתרה בטסך כל השנה.

כדי להסדיר את הדבר הצענו, כי יס להעכיר את כל הסטודנטים ליחידות השייכות לפיקוד הצפון. דבר זה נתקבל על דעת הפיקוד ולפי טיטב ידיעותנו בוצא הדבר. כן הצענו ריכות הסטודנטים ביחידות בודדות וקביעת טועדי היציאה של אותן היחידות בתקופת החופט. - הצעה זו נמחתה, עקב הנסיון הסר של טלחמת השחרור אשר המטכ"ל ריכוז סטודנטים ביחידות נפרדות. וכן אי רצונו של הפיקוד הטקוטי לוותר על כוחות טלי רמה מבין הסטודנטים. כיון שהצעה זו לא נתקבלה, הצענו לסלוח את הסטודנטים לקורטים להטללות סקצועית. אך דבר טה לא יצא לפועל כיון שלא הוצעו לנו קורטים מתאיכים. קורט הקצינים לאנלי המילואים אינו טאפטר לסטודנטים לגטת לטועד הבחינות השני. אגודת סטודנטים פנתה להנהלת הטכניון בבקסה לסדר טועד נוסף לבחינות אלו. אך היא ענתה על כך בטלילה.

אגודת הסטודנטים של הטכניון העברי בחיפה אף היא הגיעה למסקנה, כי יס צורך בתיקון בחוק שיסדיר את שירות הסטודנטים, ואין להוציאם תוך כדי תקופת הליטורדים. הם טוסיפים ופדגיטים, כי רצונם לטרת ככל אזרח בסדינה, אך לבל יפריע הדבר לטהלך ליטורדיהם טאף הם תכליתם - לטרת את הסדינה. סטודנטים ישראלים בחוץ-לארץ פטורים כליל משירות המילואים - אין הם רוצים בכך. לטרות שהסטודנטים מסתכרים בחודטי הקיץ את הטכוסים הנדרלים להם לתקופת הליטורדים. אך הם טוכנים לוותר על חודל שלט של עבודה בקיץ ובלבד שלא יפריעו להם בליטורדיהם בטסך השנה.

לי נראית בעיה זו רצינית טדי. אנו מטטע תחילה את דעתו של פרופ' ריגר, ונצטרך לקבל החלטה בענין זה.

חב/סי

פרופ' ריגן:

הנעייה רצינית למדי. אנו עומדים בקשר עם הרמטכ"ל וכל הפטליה שלו, אולי מוטב היה כי בפעם הבאה אטסור לבן דיין-וחשבון מקיף על כל העניין. שתנהל עתה טטא-וטתן. אנו צריך לוטר כי טטא-וטתן זה הוא קשה מאוד. אנו תקפנו את הרמטכ"ל, אך הוא בא ותוקף אותנו, כי הוא טוען שהסטינרים שלנו סמסים קן למטתסטות. כמו כן סתפנקים אנו מדי בקשר לענין העתודות. אנו ביקסנו לבלא יגייסו מורים לעתודות בתקופת הלימודים ולירכזו את גיוטם בימי החופס. כפי הבראה, יינן טיבות שאינן סאפטרות לעיות זאת בשלמות. ביקסנו לפחות, לבל יגייסו מנהלי כתי-ספר, מורים הסלמדים בכחות גופרות בכתי-ספר תיכונילים מורים הסלמדים בכחות גופרות בכתי-ספר יסודיים, כן ביקסנו לבל יגייסו מורים וגננות הנטצאים בכתי-ספר של כתי אחת ובלעה שהם עוזבים אין כל תקנה ל- 10 - 30 ילד. גם בכתי-הספר העירונביים - התקנה היא מועטת טאד, אם כי בטקנות אלה בכל זאת יענה אפטרות לחלק את הפעסה בין יתר המורים.

כמו בן הוגמו על ידינו הצעות לגבי הפמורה האקדמאית. הצבא טוען כי הם סתחילים ללמוד טרב טחוק הגיוט חל עליהם. לאחר שהם סביעים לגיל הגיוט ועליהם להתגייס, אומרים הסטודנטים שהם סתחילו בלימודיהם וסבקים שתינתן להם האפשרות להסליך בלימודים. העולים החדשים, הם אינם סתגייסים תוך כדי שלושה חודשים, הם אינם צריכים להתגייס בטמך כל השנה. על יסוד זה הם נמנסים לאוניברסיטה ולסכניון וכעבור אותה שנה הם דורשים יתינתן להם האפשרות להסליך בלימודים. טלום כך הטטא-וטתן הוא קשה מאוד. אני מקווה כי בעוד זמן סה אוכל למסור לכם דין-וחשבון מקיף יותר, ואולי כבר תוצאות של המסא-וטמן הסותף עבינינו לבין הצבא. היתה לנו פגישה ארוכה טאד בנוכחות ראס-סטטלה, הרמטכ"ל והקצינים הסטפלים בענין זה. תוצאות הפגישה הזו לא היו רבות. בכל זאת אני מקווה שלא נצא לגמרי ריקים מענין זה. לכן מוטב לחכות לדין-וחשבון שיהיה על יסוד חומר קונקרטי. דיין-וחשבון זה אוכל למסור בעוד שבועיים בערך.

י. סטילנסקי:
אני סציע להעביר את שני התזכירים האלה ליוזב-ראס ועדת החוק והבטחון כבקשה ולטאול:
(א) אם ועדת החוק והבטחון דנה כבר בענין זה. (ב) אם ביכולתה לדון בענין זה. (ג) בשעה שהיא תדון בשאלה זו יוזינו חברים מהוועדה לחינוך ותרבות כדי שיהיו בוכחים בשעת הדיון. ברגע זה יש להעביר את שני התזכירים האלה. אבל אני סניח שהבעיה צריכה להתעורר בכל גודלה והיקפה.

ה ח ל ט ה

לקבל את הצעתו של חבר הכנסת סטילנסקי.

ג. שוונת

הינ"ר ט. פרטיץ:
אשר לעיות האחרות העומדות בסדר-יוטה של הוועדה - ישנן פעיות שהחלטנו לדון בהן בנוכחות שר החינוך והתרבות והחלטנו לקיים את הדיון בהן בטבוע הבא. אשר לבעיית האוניברסיטה, ברצוני לטאול אם חברי הוועדה טעונינים להיכנס לדיון סבלי לטמוע את באי-כוח האוניברסיטה, פניתי לד"ר סנאטור וביקסתי טטנו לסלוח את תקציב האוניברסיטה בהתאם להחלטת חברי הוועדה. הובטח לי לשלוח לנו את התקציב, ויתכן ועוד היום הוא יחולק. נוטף לכך ביקסו ד"ר נאטור ופרופ' שוובה להיטגס אתי וטם הם יטצאו לנכון, הם סבקים שתינתן להם האפשרות להופיע בפני הוועדה. לדעתי אין לטבוע טהם את האפשרות להופיע בפני הוועדה אם הם יטצאו זאת לנחוק.

ה ח ל ט ה

למפסד. לגציגי האוניברסיטה להופיע בסני הוועדה לחינוך ותרבות אם יטצאו זאת לנאוק.

טב/טי

י. סטילנסקי:

בקשר לענין הסטודנטים, נדמה לי, כי ישנם יבני סיני ועדי סטודנטים, יש ועד סטודנטים של האוניברסיטה, וישנו ועד ארצי של סטודנטים. האם זה אותו גוף, או אלה הם שני גופים אחרים? ואת מי אנו צריכים להזמין? ישנם ועדי סטודנטים בתל-אביב, בירושלים ובחיפה, האם ישנו ועד סטודנטים המייצג את כל ציבור הסטודנטים בכלל?

היו"ר ש. פרסיץ:

שאלתי היתה מופנית לגבי הנהלת האוניברסיטה. אנו מטפלים בהסתדרות הסטודנטים של האונצ-ברטישה מאחר שהם פנו אלינו. כן פנו אלינו אגודת הסטודנטים של סטכניון העברי בחיפה. אלה הם שני גופים נפרדים שאין להם קורת גג אחת. על ארגון סטודנטים בארץ - אין לי כל ידיעות, ואינני יודעת אל מי עלי לפנות. אנו פונים רק אל אלה שפנו אלינו.

אנו מטפלים עתה בענין יבוא ספרים ועיתונים מחוץ-לארץ. קיימנו שתי ישיבות, ובדעתי לקיים בשבוע הבא ישיבה נוספת, לצורך שבוע לסיים את הענין. תוך כדי ליבון הדברים עלה בידנו^{לנו} במסא-וכתן עם אנשי הסגירות האטריקאית לקבל הצעה בקשר ליבוא ספרים מאטריקא תמורת לירות. הצעה זו העברתי לפרופ' דינבורג. כן היתה לי הזדמנות לסוחח על כך עם אנשי משרד האוצר. שמעתי כי הם התנגדו לכך, לא מבחינת האוצר, אלא הם לא ירצו להחליט בענין זה בהעדרו של מר שרת.

א. הכרמלי:

יבואני הספרים סיפרו, כי ישנה צירות רוסיית הסעבירה לנו ספרי מדע שתוך שתי סדרות: (א) הפצת תרבותה. (ב) השקפת פזומונים בלירנות ישראליות. שמענו, כי הצירות האטריקאית שתחילה להרגיש, כי כאן ישנה התחרות תרבותית. אמנם סר שרת איננו כאן, אבל כדאי היה להרחיב את הדיבור לא רק בקשר לצירות האטריקאית, אלא לגבי צירות אחרות כסו: צרפת, שוויצריה ועוד.

היו"ר ש. פרסיץ:

הבאתי את הליצ' לידיעתכם לטען מדעני כי תוך כדי צוועיים או שלושה שבועות נוכל להביא בפניכם דין-וחשבון מלא בענין זה ולספור לכם על אשר העלתה ועדת המליצה.

אנו שמענו את תלונות האופרה. שלחנו לטר אבן זוהר את הפרוטוקול על טנת ליתקן את דבריו, והעברנו פרוטוקול זה לספרה החינוך והתרבות. שאלתי את פרופ' ריגר לנעשה בפרוטוקול זה, והוא אומר שהוא סטר את הדבר לשתן תשובה. כאשר אקבל את התשובה לא אאחר להביאה בפניכם.

כן הוטל עלינו לטפל בענין ילדים עזובים ועבריינים. בענין זה קיימנו ישיבה מסותפת של הוועדה לחינוך ותרבות וועדת הטיירות הציבוריים. נתקבלה בוועדה מסותפת זו החלטה, כי יש לבקר בכטה סוסדות. אתמול יצאנו לטיור הראשון בסוסדות סטוייטים. בשאלתי על ידי משרד הטעד אם אנו רוצים להמשיך בסיוורנו ובאיזה גום אנו מתכוונים לעשות זאת. כטובן דבר זה תלוי בהשתתפות פרופ' דינבורג בישיבות הוועדה לחינוך ותרבות בשבוע הבא.

פרופ' רגנר:

אני עוד אמצא ידיעה על כך ליוסבת-ראש הוועדה.

היו"ר ש. פרסיץ:

נדמה לי, כי נוכל לקבוע את יום הטיור ביום ד', בשבוע הבא, אך נוכל עוד להחליט על כך.

הוועדה לחינוך ותרבות
6.2.52

כב/מי

היו"ר ש. פרטיץ:

אנו דחינו את הדיון בשאלת הסטודנטים
מאחר שרצינו ספרנו' דינבורג ישתתף בישיבה. היום היינו צריכים לקיים
את הדיון בשאלת "קול ישראל". אני מתפלאת שער עתה לא הופיע מר
פרלמן.

א. ריסלט:

אני מבין שקשה לקשור את הדיונים שלנו
בנוכחותם של השר ושל המנהל הכללי של
המשרד. אולם בכל זאת ישנן שאלות שרצוי שהם יהיו נוכחים בסעת הדיונים.
אולי כדאי היה להסדיר אתם איזה שהוא מודוס שכל ישיבה שניה או שלישית.
הם ישתתפו בדיונים,

היו"ר ש. פרטיץ:

על בקשה טעין זו קיבלתי מהשר תשובה כי
הוא דואה חובה לעצמו להשתתף בכל הדיונים
של הוועדה לחינוך ותרבות, אולם יש וקורה מקרה יוצא מן הכלל הנמסר
זה שבועיים או שלושה שבועות. אני מניחה, שי אם אפנה אליו שנית, תשובה
אחדת לא אקבל סטנו. ידוע לי, כי בוועדת הכספים משתתף שר האוצר בכל
ישיבה, דבר זה הוא לטובת הענינים. אולם אני מוכנה לשוחח שנית עם
פרופ' דינבורג על כך.

מאחר שאיננו יכולים לדון עתה בענין
"קול ישראל", האם תסכימו לדון בענין: ביקור ילדים בקולנוע?

ה. סטילנסקי: אולי נדון בחוק של חבר הכנסת בן-אשרך

היו"ר ש. פרטיץ:

אתה הוא שביקשת לדון בכך בנוכחות השר.
האם ברצונכם לדון בחוק של חבר הכנסת בן-
אשר או בביקור הילדים בקולנוע.

א. ג. ל. ט. ה.

לדון עתה בענין ביקור ילדים בקולנוע.

א. צידנו:

באשר לי עתה מספר ראש הממשלה, כי מר
פרלמן היה צריך להופיע, וכנראה טרם הגיע
סתל-אביב.

היו"ר ש. פרטיץ:

אנו נפתח עתה בדיון בשאלת ביקור ילדים
בקולנוע ונדחה את הדיון בשאלת "קול ישראל"
לזמן אחר ונסחה בפניהם על כך.

א. צידנו:

אני חושב שאין לכתוב להם ככתב כזה טעם
שרק אתמול הודענו להם על כך.

ד. ביטור ילדים בקולנוע:

א. ריסלט:

אני הוא שביקשתי להעמיד את שאלת ביקור
ילדים בקולנוע בסדר יומה של הוועדה. כל
המתעניין בשאלה זו יודע מה רבה ומה מכרעת השפעת הקולנוע על ילדים
ונוער מתבגר. ישנם סרטים המתארים את הגנגסטרים, אם כי בטופס של
דבר הגנגסטר בא על עונשו, אך עלילה טעין זו מספיעה עלהנוער. ישנם
סרטים אשר הצנזורה מעבירה אותם לסרות שהספעתם על בנות בגיל מסויים

שב/מי

ג

א. רימלט:

ועל כפני בגיל סטויים היא דעה. באסטיקה עמדו על ענין זה וערכו סטטיסטיקה בקשר לכך. המחקר הוכיח כי כאשר הובאו כגופיות הילדים בפני קצין המבחן, עשו הילדים את אותם הדברים שראו בקולנוע, באותה צורה גונבים מכונניות ועושים שאר מעשי-קונדס פליליים. באסטיקה קיימת מדידה של סקרים אלה, אך בארצות אחרות אין עושים זאת, מי שעוקב אחרי סחקי הילדים בבית-הספר בשעת ההפסקה רואה כי הם מסחקים ונתנהגים בהתאם לסרט האחרון שהם ראו בקולנוע.

בעולם נהוגה שזורה ומקפידים עליה הרבה יותר מסרט הקולנוע. רק פעם בשנה או פעם בשנתיים יוצא לי לראות סרטובי כי הסרט הוא רק לכוברים. למרות שהיו סרטים רבים שהיה צריך לאסור על ילדים בגיל 14 לראותם. אצלנו לא קיים דבר כזה. בחוץ-לארץ עומד שומר שמפקידו לאסור על ילדים להיכנס לקולנוע. דבר זה אינו קיים אצלנו, וזאת בעיקר להצגות ערב. אסור להכניס ילדים לבתי-קולנוע גם אם הם הולכים עם הוריהם. דבר זה נאסר על ילדים עד גיל 12-10 שנה. ישנם הורים הולכים עם תינוקות לקולנוע. אלה הם הורים בלתי גבונים, וישנם שאין להם אפשרות לקחת "בייבי-סיטר", הרי הם צריכים לדעת שאין ללכת לקולנוע, או שאם טעונית לראות סרט, הולכים במסטרות. אולם אנו יכולים לראות מחזות. כיצד זוגות הולכים עם ילדים לקולנוע - דבר המזיק לבריאות. זוהי חרפה תרבותית. דבר זה נאסר בחוץ-לארץ חרפה להביא ילדים לקולנוע, ובעיקר להצגות ערב עד גיל סטויים. בארצות יונות ישנם חוקים שונים בקשר לגיל הנאסר על ילדים לבקר בקולנוע. ישנן ארצות הקובעות כי בשעות הסאוחרות של הלילה לא רצוי שהילד יסתובב ברחוב.

שאלה זו עוררתי לפני שלוש וחצי שנים, כאשר היתה ועדת לדים, ובה שמעתי שפי ד"ר בן-יהודה, כי אנו לא נשיג דבר על ידי איסורים. אנו נוכל להשיג רק על ידי חינוך והסברה. עתה מתברר כי גבי הוא שצדקתי, הלואי ויכולנו רק בסצנות "עסה" לבנות את החיים. טוב היה לו יכולנו לתת לילדים סרטים טובים. אבל עד אשר נגיע לכך יעבור עוד זמן רב.

ישנן בעיות רבות בקשר לכך, אך לא הייתי רוצה להתעכב עליהן. על כן אני מציע: א) לאסור על גיל סטויים, ובעיקר על תינוקות, להביאם לקולנוע, יאם גם הם באים עם הוריהם. - אנו מצוים על כך. ב) למצוא דרך על סנת שנוכל להיפגש עם אנשי הצנזורה כדי לדעת מה הם הקווים לפיהם הם פועלים. ג) להביא חוק מתאים שיסדיר את הדבר הזה. יהיה זה לכבודה של מדינה מתקדמת. כן יש לאסור על ילדים להופיע בהצגות ערב עד גיל סטויים. לא הייתי מציע הצעת חוק האוסר עלביקור ילדים בקולנוע. בקשר לכך יש להיוועץ בעוד גורמים. טוב היה לו יכולנו להציג בפני הנוער את אותן ההצגות המיועדות לו, כלומר סרטים מהטין הסטובח. אצלנו מצויים בפני הנוער את אותו הסרט שמציגים בערב לטבוגרים.

י. סמילנסקי:
אני מצטרף לדבריו של חבר הכנסת רימלט. מתוך עבודתי בבית-הספר יכולתי לראות את הדבר באופן ברור כיצד הקולנוע כסמית אתכל הסורה אשר מסקיע הסורה. דבר זה גולט מהכניסה לקולנוע, סקניית הכרטיס ועד היציאה מהקולנוע - זוהי שערוריה אחרי שערוריה. ישנו סקס מיוחד בקניית הכרטיס ובמסטר סביבו, הכניסה לאולם ההצגות היוסיות, כיצד הילד קונה את הגרעינים וה"מסטיק", שורק - הן זהו הווי של התפרקות בצורה הברסטלית ביותר. כל זה הוא פרלוד לפני התחלת הסרט, ויהיה זה גם הסרט הטוב ביותר. זהו הווי של נצחון הדטורליזציה.

בדיוננו זה אין לעמוד רק על טיב הסרט, אלא יש לעמוד גם על חובותיו של בעל הקולנוע שסעה שהוא מכניס ילדים ולחייב אותו במיניסום של הוגנות בהצגות היוסיות. בהצגות אלו אין סדרנים גפניים, ועל הכרטיסים לא מסומנים הקקוות כך ש"כל דאלים גבר".

טב/מי

י. סטילנסקי:

אינני יודע לפי איזה קווים פועלת ועדת הצנזורה, והיה בדאי לסטוע מהם על כך. (היו"ר ש. פרסיץ: אנו יכולים להזמין אותם). גם אם נאסור על כניסת ילדים לקולנוע בגיל מסויים, מי יטור על כך? כמובן שקיימת בעיית בת-י-קולנוע בטקסות נידחים. אך עיקר הכוונה לערים.

על כן אני מציע א) יש להביא חוק בקשר לכך. אם הדבר הזה קרוך בקסיים, יש להטיל על מספר חברים לנסו להכין טיוטה להצעת חוק מעין זה, כי הטחזה הוא סחריד וטחחית כל חלקה טובה. ב) להיפגס עם ועדת הצנזורה ולשאול אותם שאלות שונות עד היכן מגיעה פעולתם, וכיצד אפשר לקיים צנזורה טחאטה לדרריות החינכות שלה. ג) בית הספר צריך היה לארגן הליכת **לצפ** לקולנוע ולסלב זאת בדרך נאותה בתכנית הלימודים.

א. רוזנבלאט:

הדברים שברצוני לומר מושחתים על עבודת ההוראה שלי בבית-ספר בשכונת ספר. ילדים אלה היו להוטים אחרי הליכה לקולנוע, ודבר זה היה ניכר למחרת בכתה בילד עצמו. עיקר הטיחה נטבה על הכניסה. הילד אסר: אני נכנסתי, פירושו אני ביקרתי, הוא אסר: אני נכנס, פירושו שהוא באמת נכנס. לעתים קרובות לא נשאר בזכרונות של הילד מן הסרט ולא כלום, עיקר החוויה של הילד היא כיצד הוא נכנס לקולנוע. נוסף לכך, עליכם לזכור כי קיים קולנוע כמו "בית-העם", שם אפשר להיכנס בלי כרטיס.

ישנה מועצה לביקורת הסרט שקיימת ליד משרד הפנים. אף אני מצטרפת לדעה כי יש לסטוע מהם על קווי פעולתם ביחס לביקורת הסרטים, כי הם חולטים גם על תיאטרות, אם כי דבר זה שייך לעבודת אגף התרבות. היה טקרה ואסרו על קבוצת עולים להוציא לפועל הצגה שהולקע בה כסף רב מאחר שהמועצה אסרה על כך. אינני אומרת שהטכסט שם היה מזוהר, אך הוא לא נפל פזה של "לי-לה-לו". נשאלת השאלה מדוע פותר ל"לי-לה-לו" להציג דברים מעין אלה ולקבוצת עולים חדשים נאסר הדבר וטובעים מהם למצוא את פת לחמם. יתכן ויש לבוא בדברים באמצעות ידע-ראש ועדת הפנים.

אני מטילה בטפק את ענין הליכת ילדים לקולנוע וטהליכה זו תאורגן על ידי בית-הספר, כי הוא יכול לסנות לפעמים אלפי ילדים. מכל טקום, אין זה פותר את בעיית הסדרנים, ואת ההרגלים שרכשו להם הילדים.

ט. כפרי:

ברצוני להרחיב את הדיבור על הקולנוע בכללו, כי בארצנו זה הוא האמצעי החשוב ביותר שיש לו השפעה רחבה על ההמונים הן בעיר, בטושבה, במעברה ובכפר. יש והמעברה הולכת למוטבה על-מנת לראות סרט. ידוע לי, במעברה שבפרדס-חנה יש קולנוע. אינני חושבת, כי בעזרת חוק נוכל להגיע לגדולות. יש ואנו מכריזים בכפר ואוסרים על ילדים לבקר בסרט מסויים, ודוקא הודעה מעין זו טחססת גורם מושך לביקור בסרט.

שמענו מפי הגב' סטנר שעומדים לקבוע חוקת ילדים ונוער. בחוקה זו יהיו בודאי כמה וכמה סעיפים. יש מקום בה גם לסעיף המדבר בביקור ילדים בקולנוע. אולם גם זה לא יפתור את כל הבעיה, כי דוקא אותן המספחות ההולכות עם הילדים לקולנוע אין ביכולתן לקחת "ביבי סיטר", בטבילם מוצאי-הסבת זהו מאורע נחיים. אני מצטרפת לדעה, כי יש להרחיב את הדיבור על בעיית הפיקוח בכללו בקשר לקולנוע, ולא רק לגבי הערים, אלא לגבי הארץ כולה. נשאלת השאלה אם אין אפשרות לספק חומר לבתי-הקולנוע בהתאם לטעמנו ולא לקבל באופן חופסי את כל היבוא המגיע לארץ, וטכל בעל קולנוע לא יהיה חופסי להזמין סרטים כרצונו. יש להכניס את המדינה בעבי הקורה. יש לקבוע ביקורת על הסרטים, כשם שאנו קובעים ביקורת על יבוא ספרים מחוץ-לארץ. מכל מקום יש למצוא דרך של פיקוח והסדר לביקור ילדים בקולנוע לכל יהפך הדבר לשערוריה.

טב/סי

ג. הו:

נדמה לי, כי אם אנו נרצה לתפוס כמה וכמה דברים - יקטה עלינו הדבר. עלינו לקבוע עקרונות סטאטיים לצנזורה. לדעתו נהצעת חוק אי-אפשר לכלול את כל הדברים האלה. יש לנו הזכות להזמין את ועדת הצנזורה ולקבוע דרכים ועקרונות גם לגבי בעלי בת-הקולנוע ולאסור את הביקור בסרטים מסויימים לילדים עד גיל 16 ולא עד גיל 14. יש להטיל איסור מוחלט על ביקור ילדים בסרטים. נדמה לי כי הליכת בית-הספר לקולנוע - יקטה הדבר מסום שאין לו כוחות מספיקים לכך. ילדים רבים אינם רוצים ללכת יחד עם המורים, כי הם רוצים להסתחרר מהספעת הסורה. אולם אפשר להכניס סדרן נוסף לקולנוע שהיה אסור. על הילדים לפצח ברעינים בשעת הסרט או להתקוטט - אפשר היה לתקן כמה וכמה דברים. אמנם הביאו כאן דוגמאות מאמריקה. אולם עלינו להיבזר מאותם הדברים המותרים באמריקה, כי ישנם דברים שהם מופקרים טאד אצלנו, לכן צריכה להיות הצנזורה חסורה טאד, ואם בעל הקולנוע ידע שקיים איסור על הכנסת ילדים לקולנוע - הוא יכנע לחוק. על הצנזורה להקפיד על העקרונות שייקבעו.

ח. בוגר:

אני רוצה לנגוע בצד החיובי של הבעיה. עלינו לסצוא את הדרך להשתטט בצוטר הרב של הסרטים המדעיים ובעלי הקולנוע אינם מביאים אותם, כי אין הם טכניסטים רוחיים כה גדולים. ערכם של הסרטים המדעיים לבית-הספר הוא גדול. דבר זה חסר לנו טאד. בעיקר יש לשים לב לספה המדוברת בסרטים, שהיא לרוב אנגלית, כלומר אנו מחבבים את הילדים שלנו בשפה זרה. יש לעמוד על כך שהתרגוטים, לא יהיו תרגוטי סרקן אלא מסודרים. סרטים אלה צריכים להיות חלק ממכנית הלימודים. בבית-הספר יש להתכוונן לקראת סרט שעומדים לראות, ועל התלמידים להכין עבודה בקטר לכך. כל זה בהתאם לקייל. מחובתנו להסדיר דבר זה, ואפשר לעשותו בכמה אלפי לירות. יש לעבר תכנית מיוחדת לכך. אסור לדחות את הבאת הסכטים המדעיים לארץ. גם בארץ ישנם סרטים מדעיים יעדיין אינם מעובדיה ואינם יכולים להביא את התועלת הדרושה.

לדעתי יש לאסור על הילדים לבקר בקולנוע

בשעות הלימודים. נדמה לי כי איסור כזה אפשר להטיל. אם בלך בדרך של איסורים, על ידי כך אנחנו מושכים את הנוער לבקר דווקא באותם הסרטים האסורים עליהם. מכל מקום הקולנוע הוא הדרך היחידה בה יכול הנוער להתפתח ולראות את העולם הגדול.

יש להכניס לעבודת בית-הספר את הסרט המדעי

המסודר בתרגום עברי מסודר.

א. הכרטי:

נדמה לי, כי הסרטים המדעיים הם מסעממים ואינם מעובדים כל צדכם. ישנם סרטים דוקומנטריים של קרן היסוד, אולם גם כאן יש להעיר כי באשר לביגים בפני עולמנו שרט המדבר בשפה האידית - דבר זה אינו בסדר. ברור, כי שרט המדבר על תחסיית ישראל צריך שיהיה כתוב בשפה העברית. הקולנוע עתיד לתפוס מקום בבית-הספר. אולם לצערי הרב אין עדיין החומר מספיק בשביל סרטים כאלה, ואנו צריכים לק לסמוך אל חומר שמתקבל. ישנם סרטים טמו של ויקטור הוגו או אלכסנדר דיוטא שבכוחם לחנך.

הציע כאן חבר הכנסת סמילנסקי כי המורים

יבקרן בקולנוע יחד עם הילדים - נדמה לי, כי יש לחסם על המורים. יש הכרח להכניס סדרנים נוספים לקולנוע. כל אותם הספרים שנאסרו על ידי הקתוליות ועל ידי הרבנים - דווקא אותם הספרים נקראו. לכן יש לדאוג לכך שהסרט בארץ יהיה מסוג אחר, הן למבוגרים והן לילדים. הסרט בארץ אינו נבדק על צרכו. עדיין איננו יוצרי סרטים, אנו רק קובי סרטים. ישנם סרטים רבים בעלי ערך חינוכי רב. על כן יש להרחיב את הדיבור גם לגבי המבוגרים, כי האם עולת תימן או עיראק, אף היא זקוקה לחינוך. יש לנו חוק ליסוד חובה. אפשר להגדיר בחוק כי על הילדים עד גיל 14 או 17 להקדיש את זמנם וחיליה ללימודים, כלומר אפשר לנצל את החוק במידה רבה. יש לשים לב כי כל אורח בחיים שלנו בארץ הוא כה חסר מסמעת חינוכית ותרבותית והיחסים בין ההורים והילדים הם כאלה שאין להם כל מרות מוסרית על הילדים, נהדברים מופקרים. הרצון לבקר בקולנוע מביא את הילדים לידי סיטת כספיים

טב/מי

א. הכרמלי:

ומכיות ספרי הלימוד על מנת לקנות כרטיס לקולנוע. כדאי היה אולי לוועדת
מטנה תסכת את הדברים ותביאם בפנינו ונראה את אשר אפשר לתקן לפחות
במידה מינימאלית.

היו"ר ש. פרסיץ:

ברצוני, כי נראה את הבעיה כמו שהיא
ולא נכניס לתוכה דברים אדריים. נאטר
כאן כי עלינו לדאוג לכך שיובאו לארץ סרטים שהם לפי טעמנו. אך אולטי
בתי הקולנוע הסלאים טפה לפה מוכיחים כי הסרטים הם בהתאם לטעמם של
הספקרים, והם דורשים סרטים אלה דווקא. דובר כאן על הצורך בסרטים
טעניים. אני בארץ כ-27 שנים וביקרתי רק פעמיים בקולנוע.
בפעם האחרונה הייתי עם נכדי כאשר הם הכריחו אותי ללכת ולראות את
ההתקדמות שחלה בקולנוע בקר לטפה העברית. היה זה לפני למעלה מ-3
שנים. לראשונה הייתי בקולנוע כאשר הביאו את הסרט האנגלי הראשון לארץ
ושטעיתי כצד הנוער והמבוגרים שהיו באולם התחילו לפזם את השירים
האנגליים. ראיתי את כל הלבנטיניות הפוסעת והסכנה הכרוכה בכך ויצאתי
בטחאה בעתונים בקר לכך. אולם בהיותי בחוץ-לארץ, בפאריס, בהגתי
לבקר בתיאטרות שונים. ביקרתי ב"אוניברסיטת ד' סרנל". הדברים שהיו
מוצגים שם היה בכוחם להרחיב את האופק. כאשר הייתי באה לרומא הייתי
הולכת לאינפסיטוט של הסרט המדעי, כי הדברים האלה מעניינים אותי ביותר.
אילו היו נותנים לאותו הציבור המשתעשע בספרות הפורנוגרפית הקלוקלת
את הדברים האלה, היה אף הוא לוסד להנות מדברים אחרים. עלינו לדעת,
כי אחרי כל טלחה יסנו רצון להתפרק, והציבור נמשך לסעסועים זולים
שהם בבחינת "חטוף ואכול". אולם מכל מקום עלינו לזכור כי הרטה התרבותית
של ארצנו היא אחד הדברים החשובים ביותר שאנו חייבים ליתן עליה את
הדעת, משום שבכל אורח חיינו ישנה לבנטיניות. יש לסיים לב, כי אין זו
רק שאלה של פיצוח הגרעינים בקולנוע, אלא שימו לב כיצד נכנסים האנשים
לאוטובוס, כיצד הם מפנים מקום בפני אדם זקן, על כן מה הן הדרישות
לגבי הקולנוע שיבואו סדרנים נוספים שאף הם מוכים באותם החטרונות,
ואנו רוצים שהם יחנכו את ילדינו. על כל הדברים האלה יש לסוחח בשיחות
אינטימיות במחלקה, בפגישות נוער, במועדונים, ולעשות זאת שלא באופן
לימודי והוראה מגבוה. יש לספר לילדים על אורח חיים של ארצות אחרות
כדי לעודד גם בענין זה קנאת סופרים. יש להביא לכאן סרטים שיסנו את
פני הדברים. "אוניברסיטת ד' סרנל" התחילה את פעולתה על ידי אנשי
תרבות, שהציגו את הצגותיהם ואיפשרו להן להיהפך לגחלת הרבים.
ב"אוניברסיטת ד' סרנל" לא תטעו אף פעם הרצאה טוסיקאלית ללא הדגמה
טוסיקאלית על ידי אמנים יובים ביותר. אתם לא תטעו הרצאה עלטצבות
צרפת ואיטליה מבלי לראות תמונות, ואז מתחיל האדם לקטתוקק לראותן.
כל החומר מודפס שם באלפי אכסספלארים ונחשב בבחינת ראה וקדש".

אם יאטרו לילד ללכת ולראות סרט המראה
את תגליותיו של ג'קלסון - הוא לא ילך לראות סרט כזה. הוא ילך לראות
סרט שנאטר עליו. אולם אם לפני הצגת הסרט תהיה הבנה גדולה וידעו מי
הם האנשים שביקרו בסרט, מי הם האנשים שהשתתפו בהדגמות האלה - יתחילו
לרוץ לסרט הזה ילדים ומבוגרים. לא הייתי מטילה על המורים ללכת עם
הילדים לקולנוע. לפני כ-15 שנה, בהיותי ראש מחלקת החינוך של עיריית
תל-אביב, הגיעו לארץ סרטים לימודיים, ועלינו היה לסתף את בתי-הספר.
סרטים אלה היו מכוונים להרחבת לימוד המקצוע. אך הילדים לא רצו לבקר
בסרטים כאלה והדבר נסבר.

אינני יודעת מה היא אגודת הסרט הטוב.
ואם אנשי האגודה העמידו בפניהם את המטרות לעליהן דיברתי. אם כך
הוא הדבר - מה טוב. אך אם הדבר איננו מתאים למטרות אלה, עלינו לקחת
את היזמה לידינו ולהתקשר עם מוסדות בין-לאומיים לסרט הטוב והטעולה,
ולקבל סרטים מתאימים. אם בעלי הקולנוע אנו נוכל לבוא לידי הסכם. אבל
לכך דרושה דעת-קהל, כי בעלי בתי הקולנוע לא ילכו נגד הזהם בעניינים

טב/טי

היו"ר ע. פרסיץ:

אלה, בהצגות הראשונות יצטרך לבקר ציבור סיקבע את דעת-הציבור. כך תחיל המלחמה.

אשר לענין הצנזורה - עלי לברר תחילה מה הן הסכריות הפרלמנטריות שלנו בקשר לכך, כי הצנזורה עומדת בסככותו של סדר ראש הסטלה וסדר הפנים.

נוסף לכך ישנם ענינים רבים שאינם נכונים בהם סנטימנטים. עלינו לראות את ביקורי הספחות העטלות בקולנוע בצורה אחרת. אמנם אין באפשרותם לקחת אדם שישיב עם הילדים בבית על מנת שההורים יוכלו להיצות הקולנוע. אולם מדוע יש להפקיר את הילדים להנאת ההורים? מדוע אין יכולים ללכת לראות את הסרט במספרות, פעם תלך האשה ובפעם אחרת הבעל. הן מספחות עטלות ישנן בכל הארצות. (ש. כפרי: אני לא הצדקתי דבר זה ואינני מושבת שיש צורך לעודד זאת).

יש צורך שיימצא שוטר ליד הקולנוע כדי למנוע את הספרות. אשר לחוק - פה צריכים להיות סייגים מסויימים לגבי ביקורים בסרטים מסויימים. כאשר אנו אוטרים על ילד לקרוא ספר טוב, הוא בלאו הכי קורא אותו, והוא יכול לקרוא אותו, אלא נשאלת השאלה מהי ההנאה שמקבל הילד מספר כזה. אין צורך לכתוב סלטרט זה הכניסה לילדים אסורה. יש למצוא הסדר כזה שאין למכור כרטיסים לילדים לטרט שנאסר עליהם. על המסורה לדעת על כך. יש לעשות את הדברים בצורה כזו שהילדים לא יבינו שנאסר עליהם להיכנס לטרט זה. בארפת ישנם שלושה בתי-קולנוע שם אין כלל כניסה לילדים. מכל מקום ברור כי עיקר ההשפעה המוסרית היא בצנזורה.

גב' סטנר:

ברצוני לעמוד על המסגרת החוקית-אדמי-ניסטרטיבית. אשר לטלה "פורנוגרפיה", ישנו סעיף בחוק הפלילי האוסר כי בעד הפצת חומר פורנוגרפי מקבלים מספר שנות מאסר. אם ייבנו טימהו הסבור כי קיים חומר פורנוגרפי, אנא הביאו לנו את הדבר במפורט ואיטרו, כי סרט זה או ספר זה מכיל חומר פורנוגרפי. אבל אם אוטרים דברים אלה ומליטטים בסונחן-סכני-חוקי, הרי מבחינת החוק הפלילי הקיים בארץ האוסר הפצת חומר פורנוגרפי, יש לאסור את האנשים. אבל כל אדם הסבור שקיים חומר קלוקל, מערבב כאילו את הפרטיות, ולא במסגרת החוק, אלא במסגרת האדמיניסטרציה. בארצות הדמוקרטיה העטטית נאסר שם כל דבר שודרך. אולם אצלנו מצב הדברים הוא אחר. ישנם רק דברים מסויימים האסורים אצלנו, והשאר מותר. לכן יש צורך לפרט זאת, ואין לבוא ולומר מדוע הסטלה או סדר החינוך אינם מתערבים בכך. אנו איננו יודעים על עבירות כאלה, טאיזו סיבה שהיא לא עמדנו על כך. אולם, כפי שאתם רואים את המאילתות שלכם, אנא הביאו דברים קונקרטיים.

בתעריף המכס ישנו פרי, ובו נאמר כי אם טנהל סקרד החינוך מצהיר בפני הנהלת המכס שסרט מסויימים הוא סרט חינוכי, הוא פטור ממכס. על סמך פרשן זה, אנו מספלים כל הזמן בסרטים חינוכיים. בטונח זה נכללים סרטי הדרכה מקצועית. לבתי-חרושת, ישנם עוד סרטים נוספים, אינני יודעת אם הם יכנסו להגדרה של יושבת-ראש הוועדה בסרטים חינוכיים-ליטוריים. נשלחים לארץ סרטים אינוכיים מסודות חינוך בארצות אחרות, וידוע לי כי מסתמים בסרטים אלה. אך הסרטים האלה הם קצרים לסרות שטראים בהם דברים מענינים למדי, כמו התפתחות הפרח. ישנו סוג סרטים נוסף, כמו הסרט סכרות המלך שלמה - זהו סרט מרבותי מאד. סרט זה לא נוכל להגדיר כסרט חינוכי מסוחרר מפכס. יש לנו סרטים רבים, כמו על ענין מחזור אדם וטרטים אחרים מסוג זה.

אשר לענין הצנזורה - ישנה ועדה ליד סדר הפנים. בוועדה זו צריך להשתתף גם בא-כוח סדר החינוך והתרבות. אינני יודעת אם הוא משתתף בישיבות הוועדה, אבל אני מוכנה לברר זאת ולהודיע לכם.

טב/טי

גב' סטנר:

אשר לחקיקת חוקים - נדמה לי כי אין לחוקק חוקן האוסר על הילדים לבקר בקולנוע בלעות הלימודים, וזאת בצטרף לחוקק חוק האוסר על הילדים לערוך הפגנות ברחוב, הייתי מציעה שנגבש את כל הדרישות האלו ונביא אותן כנוהג כל הנוער. חוק לימוד חובה לא יכסה אותנו בענין זה. עצם העובדה שילד הוא בגיל חינוך חובה, איננה נותנת אפשרות לסדר החינוך להתערב בשהלך חייו של הילד, אלא רק נותנת את הסמכות לדרוש מהילד ביקור סדיר בסטוד חינוכי. כאשר מתגבשה ההצעות של הוועדה לחינוך ותרבות, ויתכן גם של ועדת השירותים הציבוריים, אפשר יהיה להעבירן לוועדה הסייעצת לחוקי ילדים ונוער שתדון בכך. בוועדה זו יושבים אנשים מקצועיים, רופאים, פסיכולוגים ופחנכים. ודאי יגידו לי כי הדברים בוועדה ואין לחכות עד אשר יובא החוק בכללו. אולם הנסיון הורה בקשר לחוק לסטוד גיית-חינוך עיווריים כי אין לעשות צעדים מהירים. אולי הדרך המבוססת והמקובלת היא שתביא לפתרון הבעיה נדמה לי, כי הוועדה לחינוך ותרבות תבוא בצורה זו על סיפוקה בצורה כהירה יותר מאשר דיון מעורר בבעיה זו או אחרת.

י. סטילנסקי:

אשר לבעיה, אם להביא את כל בעיות הנוער בבת אחת או להביא את בצורת פרקים, הרי אני מציע, כי יש לעשות זאת בצורת פרקים ירקיים, כשם שאנו מחוקקים את החוקה שלנו בצורת מגילות. הן בסופו של דבר יצטברו הפרקים לסכולת אחת. נדמה לי כי יש לטהר בענין זה, כי הקלקול הוודר לנוער.

ישנם בתי-ספר רבים שיש מוצגים טרטיים קצרים של 8 טילימטריים. טוב היה, לו היתה אפשרות לעבוד סרט כזה לגבי סרט מטעם בבית-ספר בכתה א'. הן טוב יותר מהילד יראה את הסרט הרצוי בבית-הספר מאשר ילך לקולנוע. לכן צריך בית הספר להיות מעורב בהצעות יש להודיע לבעלי-בתי-הקולנוע, כי אם הסרט אינו לטביעות-רצונם של הסחנכים, ויש לתקנו - כי קד אשר לא יערו דבר זה, לא יוכלו הילדים לבקר בקולנוע. על הסורים להיות כלולים בחוק.

איו"ר ט. פרטיץ:

נסמעו הצעות לונות, ואנו יכולים לקבל כמה החלטות.

ה ח ל ט ה

- (א) להתקטר עם יו"ר ועדת הפנים ולברר עכו אם הוועדה לחינוך ותרבות יכולה להזמין את הסועצה לביקורת הסרטים כדי לסמוע את זיקוליהם בהבאת הסרטים בכללם.
- (ב) לדרוש ממסדר החינוך והתרבות להקציב סכום מסויים להבאת סרטים מדעיים טובים.
- (ג) לחייב את מסדר החינוך והתרבות לסקור על תרגום עברי של הסרט ולדאוג ללסון.
- (ד) להציע למסדר החינוך והתרבות להתקטר עם מוסדות בין-לאומיים המספלים בסרט המדעי הטוב, כדי ייוכלו לדעת בארץ את הנעטה בעולם הגדול.
- (ה) כל ההערות שנשמעו כאן צריכות לפצות את ביטויין בחוק מסויים, או בפרק מסויים המכוון לאורח-חיים של הילדים, ובעיקר בביקורת בקולנוע.
- (ו) לדאוג לכך כי בלעות הלימודים לא יבקרו הילדים בקולנוע.